

מה מסתתר מתחת לקלוש?

מערך שיעור מעורר תיאבון ומעורר שאלות לקראת יום האישה הבינלאומי ב- 8 במרץ

צילום: [Orel Hamawi - Own work, CC BY-SA 4.0](#)

שפים כבר מזמן אינם רק שפים אלא גם סלברטיז. הם שופטים בתחרויות בישול וסמכותם שם בלתי מעורערת, יש להם תכניות טלוויזיה משלהם, הם מככבים בפרסומות, ופניהם מוכרים כבר לכולנו. תשאלו מה קרה שכתבנו רק בלשון זכר, שלא כהרגלנו? והתשובה היא כמובן שמדובר בגברים, זהו עולם של גברים, מועדון כמעט סגור: מי לא מכיר את השמות? אייל שני, חיים כהן, ישראל אהרוני, מאיר אדוני, אסף גרניט, ארז קומרובסקי, מושיק רוט, יונתן רושפלד, ובכלל לא דיברנו על חו"ל (ג'ימי אוליבר למשל). בין כל הגברים משתרבב שם אחד של אישה אחת שהיא סלברטי: קרין גורן, אבל קרין גורן היא שפית? או שהיא רק קונדיטורית? האם אין נשים שפיות? ואם יש, איך זה שלא שמענו עליהן? ובכלל איך זה קרה שהמטבח, מקומן הידוע של הנשים, נדחק לצד, ומעליו מתנוסס מטבח עילית שנשלט על ידי גברים?

לקראת יום האישה הבינלאומי שחל ב-8 במרץ, החלטנו להזמין את התלמידות/ים לשאול את השאלות האלו, לנסות לענות עליהן, ולהכיר קצת יותר מקרוב כמה נשים שהן שפיות מצליחות.

המילה **קלוש** אגב, מקורה במילה צרפתית שפירושה פעמון. יש חצאית קלוש וכובע קלוש, שמזכירים פעמון בצורתם. ויש גם קלוש במטבח, אותו מכסה נירוסטה מפורסם בצורת פעמון, שמכסה על המנה.

מהלך היחידה

פתיחה: פרומו וסקר

נפתח את השיעור בסרטון הקצר: [מה מגיע – מה מסתתר בקלוש](#)

נמשיך ישירות לסקר קצר, ניתן לערוך אותו בגוגל פורמז, או באופציה של סקר בזום או פשוט באמצעות הצבעה בכיתה וספירת הקולות בכל שאלה. להלן השאלות:

1. האם חשבתי או רציתי אי פעם להיות שף או שפית? כאן חשוב שנשים לב האם וכמה בנים ובנות ענו לשאלה בחיוב.
 2. מי בעיקר מבשל בבית? נרשום ונספור כמה תלמידות/ים אמרו אמא, אבא או אפשרות אחרת.
 3. אילו שפים או שפיות אתן/ם מכירות/ים?
- נתייחס לתשובות שקיבלנו בסקר: מי רוצה להיות שף? האם בנים או בנות או גם וגם? (או אף אחד). מי בעיקר מבשל בבית? (אפשר גם לשאול "מי עושה על האש?" ולהפנות את תשומת הלב לכך שהגברים בעיקר מבשלים בחוץ, והנשים בתוך הבית), וכמובן נתייחס לכך שהתלמידים מכירות/ים כמעט רק שפים גברים ולא נשים.

חלק א': דיון

נעורר דיון סביב השאלות:

- מה יש יותר, שפים או שפיות? למה לדעתכן/ם זה כך?
- אולי יש שפיות, אבל לא שמענו עליהן? למה?
- איך זה שנשים בעיקר מבשלות בבית אבל יש בעיקר שפים גברים?
- מי מבשל יותר טוב, נשים או גברים? למה?:-
- האם שף זה מקצוע גברי או נשי? למה? איזה תכונות צריך בשביל להיות שף?
- השופטים במשחקי השף מנסים תמיד לנחש - האם יש גבר או אישה מאחורי המנה? מה דעתכן/ם, האם אפשר לנחש מראש מי הכין מה?

צילום: השפית אן סופי פיק

© Claude Truong-Ngoc / Wikimedia Commons

חלק ב': צפייה בכתבה ושיתוף

נצפה בכתבה: [מהפכניות במטבח](#) (7:25 ד').

במהלך הצפייה נבקש מהתלמידות/ים לשים לב לאיזה אתגרים וקשיים עומדים בפני נשים שפיות. בעקבות הצפייה ישתפו התלמידות/ים בגילוייהן/ם: למה יש כל כך מעט שפיות? ומהם הקשיים שעומדים בפני שפיות נשים? (הקשיים שמוזכרים בכתבה: שליטה גברית בתחום, סטריאוטיפים, חוסר ייצוג בתקשורת, חוסר מימון, הטרדות, שעות עבודה קשות ועוד).

נצפה שוב בסרטון שפתחנו אתו את השיעור [מה מגיע – מה מסתתר בקלוש](#), הפעם נבקש מראש מהתלמידות/ים לשים לב, לייצוגים של גברים ושל נשים בסרטון. כמה גברים וכמה נשים יש? איך הם מוצגים? באילו תפקידים? התלמידות/ים יציגו את ממצאיהן/ם, ונדון במשמעותם: מיעוט הנשים המוצגות לעומת הגברים, הנשים שמופיעות כקישוט בסרטון, אבל גם בתכנית, השינוי הגופני בממדיה של מירי בוהדנה, שתתאים לסטריאוטיפ.

חלק ג': עיצוב כרטיסי ביקור

נחלק את הכיתה לשלישיות, כל שלישייה תקבל שם של שפית מהארץ או מחו"ל, תחפש עליה מידע, ותכין כרטיס ביקור מעוצב שלה על שקופית במצגת כיתתית משותפת. (בכרטיס - תמונה וטקסט קצר. הטקסט יכול לכלול: שם, מדינה, מה מייחד אותה, פרטים שקבלה)

לסיכום נאמר: בשיעור נוכחנו שאנחנו לא מכירות/ים כמעט נשים שפיות. אמנם הרבה נשים מבשלות בבית, אבל מי שמבשל "בחוף" הם בעיקר גברים שנהנים מהשכר ומהיוקרה שנלווים לכך. ראינו שלא פשוט להיות שפית אישה, יש הרבה קשיים ואתגרים שעומדים בפני נשים שפיות. אותם קשיים שמקשים על נשים בהרבה תחומי קריירה אחרים: להצליח ולהתקדם ולהרוויח כסף, באים לידי ביטוי גם בתחום הזה. הכרנו גם נשים שפיות בארץ ובחו"ל שהצליחו למרות הכל.

מה לדעתכן/ם אפשר לעשות כדי לקדם נשים בתחום הזה?

כתבות להרחבה:

[נשים למטבח](#)

[גירל פאאואר](#)

[קרין גורן מגיבה לביקורת על משקלה](#)

[במאגר המשאבים למורה עם אג'נדה באתר עמותת קדמה](#) תוכלו למצוא שפע של תכנים ומערכי שיעור למורות/ים וצוותי חינוך בנושאים שונים: יחסים וקשרים בתוך הכיתה, חגים ולוח השנה, מגדר, קשר עם ההורים ועוד ועוד. מזמינות אתכם/ן לעיין ולהשתמש בתכנים כרצונכם/ן.